

Gemeente Epe

Zienswijzennota
Ontwerp wijzigingsplan
Natuurontwikkeling Emst - Achterhegge

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Zienswijzen.....	4
3. Ambtshalve aanpassingen	10

1. Inleiding

De voorliggende zienswijzennota bevat de verantwoording van de binnengekomen zienswijzen op het ontwerp wijzigingsplan Natuurontwikkeling Emst – Achterhegge. Het ontwerp wijzigingsplan voorziet in het omzetten van ongeveer 32 hectare grond met een agrarische bestemming naar een natuur bestemming.

Om het Gelders Natuurnetwerk te versterken worden nieuwe natuurgebieden gerealiseerd. Met de Rijksoverheid heeft de provincie Gelderland afgesproken om 10.500 hectare nieuwe natuur aan te leggen voor 2027. Eén van die projecten is het natuurontwikkelingsproject Emst-Achterhegge. Het projectgebied Emst-Achterhegge ligt in een overgangsgebied tussen de Veluwe en de IJsselvallei. Het gebied bestaat op dit moment vooral uit grasland en is nog bestemd voor landbouw. De opgave is dit gebied als natuur inrichten om zo een verbinding te creëren tussen de bossen van de Veluwe en vochtige schraallanden en vochtige bossen in de IJsselvallei.

Om de natuur ook planologisch te borgen en beschermen moet de bestemming gewijzigd worden van Agrarisch naar Natuur. Hiervoor is het voorliggende wijzigingsplan Natuurontwikkeling Emst-Achterhegge opgesteld.

Met ingang van 14 februari 2022 heeft het plan gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen bij het Omgevingsloket in het gemeentehuis te Epe. Ook is het plan via www.ruimtelijkeplannen.nl in te zien geweest.

Gedurende de bovengenoemde periode zijn 5 zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn binnen de gestelde termijn ingediend. Verder dienen zienswijzen aan enkele eisen te voldoen: ondertekening, naam en adres van de indiener, dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen de zienswijze is gericht, en de gronden van de zienswijze. Alle zienswijzen voldoen aan deze eisen en zijn daarom ontvankelijk.

Van de binnengekomen zienswijzen wordt in hoofdstuk 2 een samenvatting weergegeven, voorzien van een gemeentelijke reactie.

2. Zienswijzen

1. Zienswijze van TenneT, Utrechtseweg 310, 6800 AS, Arnhem, d.d. 23 maart 2022 (ingekomen 21 maart 2022).

Samenvatting reactie

- a. Graag ontvangen wij de gegevens van de nieuw geplande situaties, als ook de te nemen maatregelen uit het inrichtingsplan, zodat TenneT kan beoordelen of de gewenste ontwikkelingen toelaatbaar is. Deze gegevens kunt u e-mailen naar toestemming@tennet.eu.
- b. Op pagina 16 [van de toelichting bij het wijzigingsplan] wordt de dubbelbestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding wel genoemd, echter worden hier geen conclusies aan verbonden (op pagina 18). Wij verzoeken ook de relevantie van de dubbelbestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding te noemen. De relevantie hiervan wordt versterkt door de door ons gevraagde aanpassingen in de regels, welke wij hierna zullen motiveren.
- c. TenneT is van mening dat in het bestemmingsplan onvoldoende rekening is gehouden met de bescherming van de belangen van deze hoogspanningsverbinding. Wij verzoeken u daarom om in artikel 4 Leiding - Hoogspanningsverbinding de bijgevoegde regels toe te voegen. Met het toevoegen van deze regels wordt beter gewaarborgd dat het hoogspanningsnet voldoende wordt beschermd tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op een betrouwbare levering van energie. Wij verzoeken u de regels over te nemen zoals weergegeven in bijlage 1 (bovengronds).
- d. Wij vragen uw medewerking om in de regels onderstaande tekst op te nemen; 'het aanbrengen en/of rooien van hoog opgaande beplanting of bomen'. Tijdens het verwijderen van bomen of hoog opgaande beplanting kunnen zeer gevaarlijke situaties ontstaan waarbij elektriciteit via beplanting een weg naar de aarde zal zoeken (we noemen dit overslag). Dit wil TenneT te allen tijde voorkomen.
- e. In verband met de aanwezige bovengrondse 150 kV hoogspanningsverbinding is het van belang dat de belangen van TenneT ook worden meegenomen in het beheerplan. Voor TenneT is het met name van belang dat noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden en/of calamiteiten ongestoord en zonder voorafgaande verplichtingen uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast verwijzen wij graag naar de Gedragscode houtopstanden en hakhoutbeheer van TenneT, ook te vinden op onze website www.tennet.eu.
- f. Bij mast 075-17 wordt de bestemming gewijzigd naar natuur. TenneT wijst erop dat het bij het uitvoeren van onderhouds- en herstelwerkzaamheden aan bovengrondse hoogspanningsverbindingen noodzakelijk kan zijn om rondom de mast te beschikken over voldoende vrije werkruimte. Deze ruimte is bijvoorbeeld nodig bij het opstellen van het benodigde materiaal en materieel hiervoor, zoals hoogwerkers, kranen, treklieren en haspels. Daarnaast kan het in bepaalde gevallen nodig zijn om de gronden binnen de belemmerde strook van de verbinding tijdens werkzaamheden tijdelijk te ontruimen. Hierbij kunnen ook wegen, fiets- en wandelpaden worden afgesloten. Bij verdere en/of een gewijzigde uitwerking van het gebied verzoeken wij u op voorhand rekening te houden met een vrije werkruimte aan beide kanten van masten van minimaal 50 bij 50 meter.
- g. In de belemmerde strook van de hoogspanningsverbinding mogen geen bomen worden geplant. Mede in verband met de bereikbaarheid, gaat onze voorkeur uit naar laagblijvende planten zoals heide. TenneT wil u erop attenderen dat de assets (ook tijdens en na de inrichting van het terrein) te allen tijde bereikbaar moeten zijn en blijven vanaf de openbare weg. Om te bepalen of de plannen ook technisch uitvoerbaar zullen zijn in verband met de veiligheid, bereikbaarheid en leveringszekerheid van onze assets willen we graag met u in overleg treden. Voor het inplannen van een afspraak kunt u contact opnemen met toestemming@tennet.eu.
- h. De dubbelbestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding komt niet helemaal overeen qua breedte en situering met de belemmerde strook zoals deze in ons netbeheersysteem staat. Voor uw informatie is een kaartje uit ons netbeheersysteem met de situering van onze

- hoogspanningsverbinding(en) hieronder ingevoegd. Indien gewenst kunt u deze gegevens in DWG/SHP/GDB bestanden opvragen via het emailadres ruimtelijkeplannen@tennet.eu.
- i. Bij toekomstige plannen of beleidsdocumenten die keuzes omvatten die relevant zijn voor het landelijke hoogspanningsnet, zouden wij het prettig vinden om deel te nemen aan het vooroverleg. Op deze manier worden wij vroegtijdig bij plannen betrokken wat maakt dat wij ook tijdig kunnen beoordelen of de veiligheid en leveringszekerheid van onze hoogspanningsverbindingen in het geding komen en of de plannen (technisch) uitvoerbaar zijn. De plannen of documenten kunnen gestuurd worden naar ruimtelijkeplannen@tennet.eu. Hierbij tevens het verzoek om dit e-mailadres binnen uw gemeente op te nemen.

Reactie gemeente

- Ad a. Er heeft meerdere malen contact plaats gevonden tussen het projectteam en TenneT, ook via toestemming@tennet.eu. TenneT heeft daarbij beoordeeld of de ontwikkeling van Emst-Achterhegge toelaatbaar is. Op 18 maart 2021 heeft TenneT per brief laten weten geen bezwaar te hebben tegen de werkzaamheden (onder een aantal voorwaarden).
- Ad b. De relevantie van de dubbelbestemming Leiding – Hoogspanningsverbinding wordt nader toegelicht in de toelichting van het wijzigingsplan.
- Ad c. Emst-Achterhegge betreft een wijzigingsplan. Dit plan is het resultaat van een wijzigingsbevoegdheid uit het bestemmingsplan Buitengebied Epe. Bestemmingsplan Buitengebied Epe geeft de mogelijkheid om de Agrarische bestemming te wijzigen ten behoeve van de bestemming Natuur. Bij een wijzigingsplan worden de regels van het moederplan overgenomen. Het aanpassen van de regels de hoogspanningsverbinding wordt dan ook niet meegenomen in dit wijzigingsplan. In het kader van het Omgevingsplan zal een integrale afweging worden gemaakt voor de gehele gemeente Epe. De regels met betrekking tot de hoogspanningsverbinding worden in dit kader opnieuw bezien en zullen worden opgenomen in het Omgevingsplan voor het Buitengebied.
- Ad d. Zie beantwoording onder Ad c. Aangezien dit een wijzigingsplan betreft zijn de regels één op één overgenomen uit het moederplan bestemmingsplan Buitengebied Epe. In artikel 11 is tevens de omgevingsvergunningsplicht voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden opgenomen. Aangezien het gebied de aanduiding 'overige – zone – natte heideontginningen' heeft zijn alle in dit artikel genoemde werkzaamheden omgevingsvergunningplichtig. Zo ook het bebossen of anderszins beplanten met houtopstanden.
- Ad e. Bij het beheer van het natuurgebied wordt rekening gehouden met het vrijhouden van het gebied rondom de hoogspanningsverbinding.
- Ad f. In het kader van de toetsing van de plannen door TenneT (zie ook Ad a.) is geconcludeerd dat de belemmerde strook op deze locatie een breedte van 22,50 meter aan weerszijden vanuit de hartlijn van de hoogspanningsverbinding (totale breedte 45,00 meter) heeft. De ontwikkeling van Emst-Achterhegge heeft hierop geen invloed.
- Ad g. De plannen voor Emst-Achterhegge zijn door TenneT o.a. op deze voorwaarde getoetst en per brief dd. 18 maart 2021 akkoord bevonden (zie ook ad a.).
- Ad h. Zie beantwoording onder ad c. Voor het ontwerp wijzigingsplan is de ondergrond van het vigerende bestemmingsplan gebruikt. Het aanpassen van de verbeelding betreft een wijziging van de dubbelbestemming Leiding – Hoogspannings-verbinding. In het vigerende bestemmingsplan is hiervoor geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Een wijziging van de beschermingszones voor de hoogspanningsleidingen (zowel in regels als verbeelding) zal in het Omgevingsplan integraal worden beoordeeld en meegenomen.
- Ad i. Het mailadres is opgenomen. Per plan wordt afgewogen of dit relevant is voor het landelijke hoogspanningsnet. Met betrekking tot dit wijzigingsplan heeft meerdere malen contact plaatsgevonden met TenneT.

Conclusie

De zienswijze geeft **wel** aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen:

- De relevantie van de dubbelbestemming Leiding – Hoogspanningsverbinding wordt nader toegelicht in de toelichting van het wijzigingsplan. Aangezien het een wijzigingsplan betreft is niet tegemoetgekomen aan het aanpassen van de regels en de verbeelding. Deze zijn één op één overgenomen uit het moederplan bestemmingsplan Buitengebied Epe.

2. Zienswijze van N. Verbeek, Bokkerijweg 1, 8171 LD Vaassen, d.d. 25 maart 2022 (ingekomen 22 maart 2022).

Samenvatting reactie

- a. Het natuurgebied zal ik niet kunnen tegenhouden en ten diepste hoeft dat ook niet. Wie is er nu tegen natuur? Wel onder de voorwaarde dat het uitvoeren van de agrarische activiteiten in de omgeving niet beperkt mogen worden. In mijn zienswijze wil ik deze voorwaarde graag benadrukken: omliggende agrarische bedrijven mogen niet gedwongen worden tot extensivering of aangezet worden hun land om te zetten in zgn. landschapsgronden.
- b. Ten tweede wil ik vragen/pleiten om het gebied niet tot een grote waterpartij te maken en daarmee veel ganzen aan te trekken. Daarom zou ik de gemeente en provincie willen houden aan de bestrijding van de gans tot nul. De ganzen zijn grote verspreiders van de vogelgriep en bedreigen daarmee de pluimveehouderijen in de omgeving. Vernatting en daarmee veel ganzen is in strijd met het besluit dat omliggende agrarische bedrijven niet benadeeld mogen worden door natuurgebied Achterhegge. Gemeente en provincie zijn hierbij verantwoordelijk te houden.
- c. Tot slot zouden we ons kunnen afvragen in tijden van oorlog en daarmee dreigende voedselschaarste of het niet duurzamer zou zijn er graan of ander voedsel te verbouwen. Is dat niet ook rentmeesterschap: zorgen voor voldoende voedsel? Want vooral de arme landen zoals Afrika gaan de dupe worden van voedseltekorten. Of als dat niet kan, gewoon gras en er vervolgens koeien- of schapenmelk van laten maken.
- d. Worden er ook wandelpaden aangelegd? Ik zou hiervoor pleiten.
- e. Een voorwaarde luidt : *"De wijziging leidt niet tot een onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen percelen"*. Deze voorwaarde houdt dus in dat omliggende agrarische grond gewoon agrarisch blijft en mag blijven. Daar zal niet worden gestuurd of gedwongen tot zgn. landschapsgronden. Ook mogen er geen andere eisen worden gesteld t.a.v. vermeende stikstofdepositie. Kan de gemeente en/of provincie hier mee instemmen en dit garanderen en vastleggen?
- f. Kan de gemeente er voor zorgen dat er geen ganzen zoals de Grauwe Gans en de Nijlgans komen? De laatste is een invasieve exoot, die hier niet hoort en beide vormen een bedreiging voor de pluimveehouderij in dit gebied, door het overbrengen van de vogelgriep. Bovendien zijn de ganzen zo brutaal en verstoren de weidevogels in ons weidelandschap.
- g. In de voorwaarden voor dit natuurgebied heeft de gemeente zich te houden aan het feit dat deze nieuwe natuur geen belemmering mag vormen voor agrariërs in de omtrek.
<https://www.wur.nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Biovetenarv-Research/show-bvrNogelgriep-bij-pluimvee-in-20212022.html>. Hierin zegt de VWR dat de trekvogels vogelgriep meenemen.
- h. Verwijzing naar pagina 31 van de toelichting bij het bestemmingsplan. Daarin staat: *"Tijdens het veldonderzoek zijn in het oostelijke deel van het plangebied eitjes van sleedoornpage aangetroffen. Negatieve effect op leefgebied van sleedoornpage wordt voorkomen door sleedoorns te ontzien en op dergelijke plekken niet te plaggen."* Klopt het dat er gewoon overal geplagd is?
- i. Verwijzing naar pagina 12 van de m.e.r.-beoordeling in de bijlage. Daarin staat: *"Binnen de bestemming 'Agrarisch' is duurzame natuurontwikkeling en onderhoud niet mogelijk, waardoor er een bestemmingswijziging moet plaatsvinden om de werkzaamheden volgens het inrichtingsplan (figuur 1 en 2) van de provincie Gelderland mogelijk te maken en de verdere transformatie naar natuurgebied planologisch te borgen. Met het wijzigingsplan voor project Emst-Achterhegge krijgt het gehele projectgebied daarom de bestemming natuur"*. Kon de Provincie Gelderland dan al wel beginnen met de uitvoering voordat de bestemming juridisch is goedgekeurd?

Reactie gemeente

- Ad a. Het wijzigingsplan beperkt zich tot de gronden die worden omgezet van Agrarisch naar Natuur. Voor de aangrenzende gronden, waaronder de agrarische percelen, geldt dat de planologische situatie ongewijzigd blijft: er worden geen extensiveringsgebied en/of beschermingszone rondom het natuurgebied geïntroduceerd. De functiewijziging naar natuur voor Emst-Achterhegge geeft daarom geen (planologische) belemmeringen voor de omliggende agrarische gronden of (agrarische) bedrijven.
- Ad b. Het gebied van Emst-Achterhegge wordt vernat, maar niet zodanig dat het gebied straks één continue grote waterpartij zal zijn. Dat wil zeggen dat er geen grootschalige plassen en wateren worden gerealiseerd, maar dat de grondwaterspiegel omhoog wordt gebracht tot in het maaiveld. Het kan voorkomen dat delen van het jaar percelen heel nat kunnen zijn en zelfs kunnen inunderen tijdens hevige regenval. Stagnatie van water is niet wenselijk, dus er is rekening gehouden met de geleidelijke afvoer van het water, waardoor waterpartijen altijd van tijdelijke aard zijn. Hierdoor wordt het gebied al minder aantrekkelijk voor ganzen. Door de afwezigheid van permanente waterpartijen of eilanden kunnen ganzen moeilijk rusten in het gebied. Daarnaast worden de gronden in Emst-Achterhegge verschaald. Dat betekent dat in de zomermaanden het gebied ruiger van aard zal zijn in vergelijking met de productiegraslanden van voorheen, en daarmee ook minder interessant voor ganzen om te foerageren.
- Ad c. De gronden van het gebied Emst-Achterhegge zijn in eigendom van de provincie Gelderland en Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK). Het is een overgangsgebied tussen het hoger gelegen bos en de heide op de Veluwe, en de lagere gelegen graslanden van de IJsselvallei. In het belang van natuurontwikkeling hebben de gronden dus een strategisch belangrijke positie. Daarom hebben provincie en GLK er voor gekozen om van dit overgangsgebied een natuurgebied te maken. Dit maakt het ook voor de kleinere - minder mobiele - diersoorten mogelijk om zich te verplaatsen tussen de Veluwe en de IJsselvallei.
- Ad d. Bij de ontwikkeling van het natuurgebied Emst-Achterhegge is er voor gekozen om de nadruk te leggen op natuur en niet op recreatie. Er zijn daarom geen nieuwe wandelpaden aangelegd.
- Ad e. Het nu vastgestelde wijzigingsplan beperkt zich tot de gronden van het projectgebied Emst-Achterhegge (zie ook het antwoord bij 2 ad a). Dat betekent dat omliggende gronden hun agrarische bestemming houden. Omdat de leefomgeving continu aan verandering onderhevig is, is het nooit uit te sluiten dat in de toekomst een wijziging van bestemmingen plaatsvindt. Dat geldt ook voor de percelen rondom het natuurgebied Emst-Achterhegge. Een wijziging van de bestemming van die percelen is op dit moment echter niet aan de orde. Wat betreft eventuele eisen t.a.v. stikstofdepositie: het gebied van Emst-Achterhegge maakt onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en niet van een Natura 2000-gebied. Het GNN kent geen beoordeling met externe werking zoals Natura 2000-gebieden dat wel kennen. De wijziging van de bestemming voor Emst-Achterhegge leidt dus niet tot een wijziging van eisen t.a.v. stikstofdepositie. Gezien de landelijke discussie over stikstof en Natura 2000-gebieden is het onwaarschijnlijk dat dit gebied ooit die status zal krijgen.
- Ad f. Het afgraven van de voedselrijke graslandpercelen zorgt voor voedselarmere omstandigheden en ontwikkeling van schraalgraslandvegetaties die weinig aantrekkelijk zijn als foerageergebied voor ganzen. In die zin wordt het projectgebied dus minder aantrekkelijk voor ganzen. Voor de gemeente is er daarom geen noodzaak om extra maatregelen te nemen voor ganzen.
- Ad g. Door het besloten karakter van het projectgebied is het gebied weinig aantrekkelijk als pleisterplaats en overwinteringsgebied voor trekvogels die vogelgriep kunnen overbrengen. Door het afgraven van de percelen ontstaan schraalgraslandvegetaties die voor trekvogels minder aantrekkelijk zijn dan de huidige voedselrijke vegetaties. Hierdoor heeft het projectgebied in de toekomstige situatie geen/ nauwelijks waarde als pleisterplaats en overwinteringsgebied voor trekvogels.
- Ad h. Dat is niet correct. In het oostelijk deel van het plangebied, op de locatie waar de eitjes van de sleedoornpage zijn aangetroffen, is niet geplagd.
- Ad i. De provincie Gelderland heeft voor de werkzaamheden voor de natuurontwikkeling Emst-Achterhegge separaat een omgevingsvergunning aangevraagd bij de gemeente Epe en

verleend gekregen. De werkzaamheden zijn op basis van deze omgevingsvergunning uitgevoerd. Door (middels dit wijzigingsplan) de bestemming van de gronden te wijzigen van agrarisch naar natuur (en de natuur dus planologisch te borgen), kan in de toekomst gemakkelijker onderhoud aan het natuurgebied plaatsvinden.

Conclusie

De zienswijze geeft **geen** aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen.

3. Zienswijze van Mts. J. en A. Overeem, Hertenkampsweg 16, 8171 PT Vaassen. Ontvangen op: 26 maart 2022.

Samenvatting reactie

- a. Het natuurgebied zal ik niet kunnen tegenhouden en ten diepste hoeft dat ook niet. Wie is er nu tegen natuur? Wel onder de voorwaarde dat het uitvoeren van de agrarische activiteiten in de omgeving niet beperkt mogen worden. In mijn zienswijze wil ik deze voorwaarde graag benadrukken: omliggende agrarische bedrijven mogen niet gedwongen worden tot extensivering of aangezet worden hun land om te zetten in zgn. landschapsgronden.
- b. Ten tweede wil ik vragen/pleiten om het gebied niet tot een grote waterpartij te maken en daarmee veel ganzen aan te trekken. Daarom zou ik de gemeente en provincie willen houden aan de bestrijding van de gans tot nul. De ganzen zijn grote verspreiders van de vogelgriep en bedreigen daarmee de pluimveehouderijen in de omgeving. Vernatting en daarmee veel ganzen is dus in strijd met het besluit dat omliggende agrarische bedrijven niet benadeeld mogen worden door natuurgebied Achterhegge. De gemeente en provincie zijn hierbij verantwoordelijk te houden.
- c. Tot slot zouden we ons kunnen afvragen in tijden van oorlog en daarmee dreigende voedselschaarste of het niet duurzamer zou zijn er graan of ander voedsel te verbouwen. Is dat niet ook rentmeesterschap: zorgen voor voldoende voedsel? Want vooral de arme landen zoals Afrika gaan de dupe worden van voedseltekorten. Of als dat niet kan, gewoon gras en er vervolgens koeien of schapen melk van laten maken.
- d. Verwijzing naar pagina 12 van de m.e.r.-beoordeling in de bijlage. Daarin staat: Binnen de bestemming 'Agrarisch' is duurzame natuurontwikkeling en onderhoud niet mogelijk, waardoor er een bestemmingswijziging moet plaatsvinden om de werkzaamheden volgens het inrichtingsplan (figuur 1 en 2) van de provincie Gelderland mogelijk te maken en de verdere transformatie naar natuurgebied planologisch te borgen. Met het wijzigingsplan voor project Emst-Achterhegge krijgt het gehele projectgebied daarom de bestemming natuur". Kon de Provincie Gelderland dan al wel beginnen met de uitvoering voordat de bestemming juridisch is goedgekeurd?

Reactie gemeente

- Ad a. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad a.
- Ad b. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad b.
- Ad c. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad c.
- Ad d. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad i.

Conclusie

De zienswijze geeft **geen** aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen.

4. Zienswijze van R. Foks, Nijbroekerweg 8, 8166 KR Emst. Ontvangen op: 25 maart 2022.

Samenvatting reactie

- a. Het natuurgebied zal ik niet kunnen tegenhouden en ten diepste hoeft dat ook niet. Wie is er nu tegen natuur? Wel onder de voorwaarde dat het uitvoeren van de agrarische activiteiten in de omgeving niet beperkt mogen worden. In mijn zienswijze wil ik deze voorwaarde graag benadrukken: omliggende agrarische bedrijven mogen niet gedwongen worden tot extensivering of aangezet worden hun land om te zetten in zgn. landschapsgronden.
- b. Is het niet verstandiger is om juist hier een combinatie te maken van natuur met een combi van windmolen en zonneveld. Gezien de strategische ligging van het gebied dicht bij de Trafo station bij het industrieterrein Eekterveld. Uit dit oogpunt voor de RES zou dit een goede oplossing zijn. Hierdoor hoeft er elders geen goede landbouwgrond te worden opgeofferd. Dit zou een veel efficiëntere keuze zijn.
- c. Een voorwaarde luidt : *"De wijziging leidt niet tot een onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen percelen"*. Deze voorwaarde houdt dus in dat omliggende agrarische grond gewoon agrarisch blijft en mag blijven. Daar zal niet worden gestuurd of gedwongen tot zgn landschapsgronden. Ook mogen er geen andere eisen worden gesteld tav vermeende stikstofdepositie. Kan de gemeente en/of provincie hier mee instemmen en dit garanderen en vastleggen?
- d. Kan de gemeente er voor zorgen dat er geen ganzen zoals de Grauwe Gans en de Nijlgans komen? De laatste is een invasieve exoot, die hier niet hoort en beide vormen een bedreiging voor de pluimveehouderij in dit gebied, door het overbrengen van de vogelgriep. Bovendien zijn de ganzen zo brutaal en verstoren de weidevogels in ons weidelandschap.
- e. In de voorwaarden voor dit natuurgebied heeft de gemeente zich te houden aan het feit dat deze nieuwe natuur geen belemmering mag vormen voor de agrariërs in de omtrek.
<https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Biovetenarv-Research/show-bvrNogelgriep-bij-pluimvee-in-20212022.html>. Hierin zegt de VWR dat de trekvogels vogelgriep meenemen.

Reactie gemeente

- Ad a. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad a.
- Ad b. De gronden van het gebied Emst-Achterhegge zijn in eigendom van de provincie Gelderland en Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK). Het is een overgangsgebied tussen het hoger gelegen bos en de heide op de Veluwe, en de lageregelegen graslanden van de IJsselvallei. In het belang van natuurontwikkeling hebben de gronden dus een strategisch belangrijke positie. Daarom hebben de provincie en GLK er voor gekozen om van dit overgangsgebied een natuurgebied te maken. Dit maakt het ook voor de kleinere - minder mobiele - diersoorten mogelijk om zich te verplaatsen tussen de Veluwe en de IJsselvallei.
- Ad c. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad e.
- Ad d. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad f.
- Ad e. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad g.

Conclusie

De zienswijze geeft **geen** aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen.

5. Zienswijze van M. de Zwaan-Wolfsen, Oranjeweg 53, 8166 JA Emst. Ontvangen op: 27 maart 2022.

Samenvatting reactie

- a. Het natuurgebied zal ik niet kunnen tegenhouden en ten diepste hoeft dat ook niet. Wie is er nu tegen natuur? Wel onder de voorwaarde dat het uitvoeren van de agrarische activiteiten in de omgeving niet beperkt mogen worden. In mijn zienswijze wil ik deze voorwaarde graag benadrukken: omliggende agrarische bedrijven mogen niet gedwongen worden tot extensivering of aangezet worden hun land om te zetten in zgn. landschapsgronden.
- b. Ten tweede wil ik vragen/pleiten om het gebied niet tot een grote waterpartij te maken en daarmee veel ganzen aan te trekken. Daarom zou ik de gemeente en provincie willen houden aan de bestrijding van de gans tot nul. De ganzen zijn grote verspreiders van de vogelgriep en bedreigen daarmee de pluimveehouderijen in de omgeving. Vernatting en daarmee veel ganzen is in strijd met het besluit dat omliggende agrarische bedrijven niet benadeeld mogen worden door natuurgebied Achterhegge. Gemeente en provincie zijn hierbij verantwoordelijk te houden.
- c. Tot slot zouden we ons kunnen afvragen in tijden van oorlog en daarmee dreigende voedselschaarste of het niet duurzamer zou zijn er graan of ander voedsel te verbouwen. Is dat niet ook rentmeesterschap: zorgen voor voldoende voedsel? Want vooral de arme landen zoals Afrika gaan de dupe worden van voedseltekorten. Of als dat niet kan, gewoon gras en er vervolgens koeien- of schapenmelk van laten maken.
- d. Worden er ook wandelpaden aangelegd? Ik zou hiervoor pleiten.
- e. Een voorwaarde luidt : *"De wijziging leidt niet tot een onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen percelen"*. Deze voorwaarde houdt dus in dat omliggende agrarische grond gewoon agrarisch blijft en mag blijven. Daar zal niet worden gestuurd of gedwongen tot zgn landschapsgronden. Ook mogen er geen andere eisen worden gesteld tav vermeende stikstofdepositie. Kan de gemeente en/of provincie hier mee instemmen en dit garanderen en vastleggen?
- f. Kan de gemeente er voor zorgen dat er geen ganzen zoals de Grauwe Gans en de Nijlgans komen? De laatste is een invasieve exoot, die hier niet hoort en beide vormen een bedreiging voor de pluimveehouderij in dit gebied, door het overbrengen van de vogelgriep. Bovendien zijn de ganzen zo brutaal en verstoren de weidevogels in ons weidelandschap.
- g. In de voorwaarden voor dit natuurgebied heeft de gemeente zich te houden aan het feit dat deze nieuwe natuur geen belemmering mag vormen voor de agrariërs in de omtrek.
<https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Biovetenarv-Research/show-bvrNogelgriep-bij-pluimvee-in-20212022.html>. Hierin zegt de VWR dat de trekvogels vogelgriep meenemen.
- h. Verwijzing naar pagina 31 van de toelichting bij het bestemmingsplan. Daarin staat: *"Tijdens het veldonderzoek zijn in het oostelijke deel van het plangebied eitjes van sleedoornpage aangetroffen. Negatieve effect op leefgebied van sleedoornpage wordt voorkomen door sleedoorns te ontzien en op dergelijke plekken niet te plaggen."* Klopt het dat er gewoon overal geplagd is?
- i. Verwijzing naar pagina 12 van de m.e.r.-beoordeling in de bijlage. Daarin staat: *"Binnen de bestemming 'Agrarisch' is duurzame natuurontwikkeling en onderhoud niet mogelijk, waardoor er een bestemmingswijziging moet plaatsvinden om de werkzaamheden volgens het inrichtingsplan (figuur 1 en 2) van de provincie Gelderland mogelijk te maken en de verdere transformatie naar natuurgebied planologisch te borgen. Met het wijzigingsplan voor project Emst-Achterhegge krijgt het gehele projectgebied daarom de bestemming natuur"*. Kon de Provincie Gelderland dan al wel beginnen met de uitvoering voordat de bestemming juridisch is goedgekeurd?

Reactie gemeente

- Ad a. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad a.
- Ad b. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad b.
- Ad c. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad c.
- Ad d. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad d.
- Ad e. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad e.
- Ad f. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad f.
- Ad g. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad g.
- Ad h. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad h.
- Ad i. Zie de beantwoording van de gelijke zienswijze bij 2. Ad i.

Conclusie

De zienswijze geeft **geen** aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen.